

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

mardi

13-12-2005

Après-midi

dinsdag

13-12-2005

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Interpellations jointes de 1
- Mme Nathalie Muylle au Premier ministre sur "la position de la Belgique en ce qui concerne la conférence de l'Organisation mondiale du commerce qui se tiendra à Hong Kong du 13 au 18 décembre 2005" (n° 739)
- Mme Inga Verhaert au Premier ministre sur "la position de la Belgique en ce qui concerne la conférence de l'Organisation mondiale du commerce qui se tiendra à Hong Kong du 13 au 18 décembre 2005" (n° 740)
Orateurs: **Nathalie Muylle, Inga Verhaert, Guy Verhofstadt**, premier ministre

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van 1
- mevrouw Nathalie Muylle tot de Eerste minister over "het Belgisch standpunt inzake de conferentie van de Wereldhandelsorganisatie van 13 tot en met 18 december 2005 in Hongkong" (nr. 739)
- mevrouw Inga Verhaert tot de Eerste minister over "het Belgisch standpunt inzake de conferentie van de Wereldhandelsorganisatie van 13 tot en met 18 december 2005 in Hongkong" (nr. 740)
Sprekers: **Nathalie Muylle, Inga Verhaert, Guy Verhofstadt**, eerste minister

**COMMISSION DES RELATIONS
EXTÉRIEURES****COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN**

du

van

MARDI 13 DÉCEMBRE 2005

DINSDAG 13 DECEMBER 2005

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 15.30 uur door de heer Karel Pinxten, voorzitter.
La séance est ouverte à 15.30 heures par M. Karel Pinxten, président.

01 Samengevoegde interpellaties van

- mevrouw Nathalie Muylle tot de Eerste minister over "het Belgisch standpunt inzake de conferentie van de Wereldhandelsorganisatie van 13 tot en met 18 december 2005 in Hongkong" (nr. 739)
- mevrouw Inga Verhaert tot de Eerste minister over "het Belgisch standpunt inzake de conferentie van de Wereldhandelsorganisatie van 13 tot en met 18 december 2005 in Hongkong" (nr. 740)

01 Interpellations jointes de

- Mme Nathalie Muylle au Premier ministre sur "la position de la Belgique en ce qui concerne la conférence de l'Organisation mondiale du commerce qui se tiendra à Hong Kong du 13 au 18 décembre 2005" (n° 739)
- Mme Inga Verhaert au Premier ministre sur "la position de la Belgique en ce qui concerne la conférence de l'Organisation mondiale du commerce qui se tiendra à Hong Kong du 13 au 18 décembre 2005" (n° 740)

01.01 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik ga mijn interpellatie vrij kort houden. Ik heb al de gelegenheid gehad om vorige week in de plenaire vergadering mijn interpellatie te stellen, jammer genoeg niet aan de eerste minister. Ik heb daar al heel ruim onze argumentatie naar voren gebracht. Naar aanleiding van het zeer vage antwoord dat minister De Decker daar heeft gegeven – we hebben op heel wat van onze vragen geen concrete antwoorden gehad – houd ik mijn interpellatie vandaag opnieuw in deze commissie.

Ik ga mij vandaag beperken tot één luik van de WTO. Er zijn er drie: NAMA, goederen en diensten en landbouw. Ik veronderstel dat collega Verhaert, in de lijn van haar interpellatie van vorige week, vooral op de twee andere zaken nog dieper zal ingaan, maar ik wil mij eigenlijk beperken tot landbouw.

Naar gelijkenis met het verhaal dat u daarjuist hebt gebracht – het verhaal van de financiële perspectieven – moeten wij vaststellen dat er toch wel wat verbanden zijn en dat we ook nu in de onderhandelingen in Hongkong, die trouwens vandaag starten, zien dat landbouw is gebruikt als pasmunt. Laten we wel zeggen dat er eigenlijk gepokerd is met het landbouwluik. Alles zat in een impasse en men wou kost wat kost op het vlak van landbouw tot verdere stappen komen.

01.01 Nathalie Muylle (CD&V): J'ai déjà exposé mes arguments en détail en séance plénière, malheureusement pas en présence du premier ministre. Le ministre De Decker a fourni une réponse particulièrement floue.

Lors des négociations qui se tiennent à Hong Kong, l'agriculture, l'un des volets de l'OMC, sert de monnaie d'échange pour sortir de l'impasse. Le commissaire européen Mandelson outrepassé ainsi lourdement son mandat de négociateur. En interne, on veut faire baisser de 70 pour cent le soutien, source de concurrence faussée, ce qui revient à un ancrage international de la réforme de 2003. Nous avons accompli des efforts considérables mais nous n'irons pas plus loin.

De Europese Commissie, bij name van Mandelson, startte vandaag in Hongkong de onderhandelingen met een zeer problematisch voorstel, waarbij volgens ons het onderhandelingsmandaat heel sterk is overschreden.

We kennen de drie grote punten. Op het vlak van de interne steun, wensen zij de handelsverstoringende steun met 70 procent laten dalen. Eigenlijk betekent dat een internationale verankering van de landbouwhervorming van 2003, van de MTR-hervorming die we al hebben gehad. Voor onze partij is het ook heel duidelijk dat daarin enorme inspanningen zijn geleverd, maar dat dan ook daar de limiet ligt. Wat de handelsverstoringende steun betreft, zijn er heel wat inspanningen gedaan om het te verschuiven van de gele box naar de blauwe en de groene box.

Op het vlak van de exportsubsidies, stelt de Europese Commissie voor dat we moeten gaan naar een volledige afbouw van exportsubsidies op korte termijn. Wij hebben er weinig problemen mee om dat te doen. Ik denk dat met de laatste hervormingen – de suiker- en de melkherfoming – daarin al heel belangrijke stappen gezet zijn. Ik vind dat het niet eenzijdig moet gebeuren door Europa. Het moet ook gebeuren door de Verenigde Staten en nieuwe landbouwgroetmachten zoals Brazilië en India. Ik denk dat daar heel goede voorbeelden zijn, als we maar eens kijken wat de Verenigde Staten vandaag doen. Op het vlak van hun katoensubsidies is er daar ook nog heel veel werk te doen. Het kan dus voor ons, maar het kan niet eenzijdig.

Een laatste heikel punt zijn de importtarieven. De Europese Commissie stelt een daling voor van gemiddeld 46,5 procent. Wel laat men toe dat 8 procent van de tarieflijnen kan gedefinieerd worden als gevoelige producten. Europa moet dan wel hogere quota voor die producten slikken.

Dat zijn de grote lijnen.

De Europese Commissie heeft zelf berekend dat dit voorstel goed is voor een verlies van 750.000 banen in de Europese agro-industrie. We kunnen ook de berekening maken voor België. In België, vooral in Vlaanderen, werken 62.000 mensen in de agro-industrie. Dit voorstel betekent ook een enorm verlies aan banen in ons land. We moeten ons maar eens afvragen hoe we dat allemaal gaan rijmen met de Lissabon-strategie, die vandaag ook in Europa voorligt.

Wij hebben problemen met dat voorstel. Het is voor ons onaanvaardbaar en dan vooral op het vlak van de importtarieven. Wij hebben daar twee goede argumenten voor. Een eerste argument is dat de laatste jaren – mijnheer de eerste minister, u zult dat wel weten want u hebt een deel van uw succes in 1999 te danken aan de dioxinecrisis en u draagt het belang van voedselveiligheid en voedselkwaliteit hoog in het vaandel – zeer grote inspanningen zijn geleverd op het vlak van de voedselveiligheid, voedselkwaliteit, arbeidsvoorwaarden, milieu en dierenwelzijn wat hogere productiekosten met zich meebrengt. We stellen vast dat met het voorstel van de Europese Commissie Europa overspoeld dreigt te worden met minder kwalitatief voedsel. Dit minder kwalitatief voedsel zal ook onze Europese producten uit de markt duwen. Wij hebben dus een probleem met die 46,5%.

La Commission européenne propose de supprimer à court terme les subsides à l'exportation. Les réformes sucrière et laitière sont, à cet égard, des étapes importantes. Si un démantèlement des aides ne nous pose guère de problème, les États-Unis et les nouvelles grandes puissances telles que le Brésil et l'Inde doivent également consentir des efforts. Il reste bien du pain sur la planche en ce qui concerne les subventions des États-Unis en faveur du coton.

Enfin, je voudrais réduire les droits d'importation de 46,5% en moyenne. Huit pour cent des lignes tarifaires peuvent être considérés comme des produits sensibles mais, dans ce cas, l'Europe devra accepter des quotas plus élevés.

Il ressort des chiffres de la Commission européenne que cette proposition fera perdre 750 000 emplois dans l'agro-industrie. En Belgique, en Flandre surtout, 62 000 personnes travaillent dans ce secteur. Par conséquent, chez nous aussi, des menaces pèsent sur un grand nombre d'emplois. Comment tout cela est-il conciliable avec la stratégie de Lisbonne?

La proposition, à savoir la réduction de 46,5% des droits d'importation, est inacceptable à nos yeux. Nous avons fourni d'importants efforts en matière de sécurité et de qualité alimentaires, de conditions de travail, d'environnement et de bien-être des animaux, ce qui entraîne une augmentation des coûts de production. La proposition ouvrirait la porte à des produits alimentaires de moindre qualité, qui évinceraient les produits européens du marché.

Nous sommes partisans d'un traitement préférentiel pour les pays ACP et PMA, mais nous ne pensons pas que la proposition de

Een tweede punt heeft betrekking op de ontwikkelingslanden. We mogen niet vergeten dat Doha gestart is als een ontwikkelingsronde. Vandaag blijft daar nog heel weinig van over. Ook voor ons moet voor de ontwikkelingslanden preferentiële handel mogelijk blijven. Zij moeten in staat zijn om ook hier in Europa – wat vandaag al voor een groot stuk kan voor de MOL- en de ACP-landen – een preferentiële behandeling te behouden. We zullen moeten vaststellen dat de familiale landbouw in het Zuiden zeker niet beter zal worden van het voorstel van de Europese Commissie. Die landen dreigen dan ook volledig ten prooi te vallen aan driehoekshandel en carrousels vanuit nieuwe landbouwmachten, met name vooral vanuit Brazilië.

Dit is in grote lijnen de inhoud van het Europese voorstel. Premier, ik maak mij eigenlijk wel wat zorgen vooral omdat ik u in de aanloop naar deze WTO-top hierover heel weinig heb gehoord. De ministers uit uw regering hebben zich hierover wel uitgesproken en zij zaten daarbij niet altijd op dezelfde lijn. Minister Laruelle heeft begin oktober samen met de gewestministers Lutgen en Leterme een memorandum ondertekend inzake landbouw. Zij stond daarin niet alleen want samen met twaalf andere lidstaten vroeg men in het memorandum om rekening te houden met de inspanningen van Europa in 2003 in het kader van de landbouwhervorming. Ook op het vlak van de exportsubsidies vroeg men om niet te snel te gaan en te zorgen voor het nodige evenwicht in de bijdrage van andere WTO-leden.

In het Parlement heeft de minister gezegd dat dit standpunt werd gedragen door de regering. Enkele dagen later werd ze echter overruled door minister De Gucht die heeft gezegd dat hij helemaal niet aan die beslissing gebonden is omdat ze nooit werd voorgelegd op het Overlegcomité. Straffer nog, hij is toen bij directeur Lamy geweest en hij heeft gezegd dat hij goed kon leven met de afbouw van de importtarieven als er maar meer toegang zou komen voor goederen en diensten in de ontwikkelingslanden. Bij de recente suikerhervorming hebben we eveneens moeten vaststellen dat minister De Gucht niet echt gelukkig was met het mandaat dat mevrouw Laruelle daar had gekregen en met het akkoord – de daling met 36% van de suikerprijs – dat daar naar voor was gekomen.

Ik had gehoopt daarover meer duidelijkheid te kunnen krijgen van minister De Decker vorige week. Helaas, ik citeer: "De Belgische regering gaat voor een evenwichtig akkoord. De Belgische regering staat achter de objectieven van Doha en zal er dan ook helpen op toezien dat die worden gerespecteerd ook als er geen akkoord komt in 2006."

Wat de landbouw betreft, herhaalde hij heel kort het voorstel van de Europese Commissie. Hij zei heel weinig over wat de Belgische regering daarover denkt. Wel zei hij dat de Belgische regering bezorgd is om de non-trade concerns. Over de importtarieven en de definiëring van gevoelige producten zei hij dat dit moet kunnen maar dat de discussie nog niet rijp is om daarover beslissingen te nemen. Hij zei dat ze op vrijdag opnieuw zouden samenkomen om het finaal standpunt dat de Belgische regering zal innemen naar aanleiding van de onderhandelingen in Hongkong verder te verfijnen. Dat was eigenlijk in grote lijnen het antwoord van minister De Decker.

We weten daar eigenlijk heel weinig mee. Vandaar, mijnheer de

la Commission européenne serait profitable à l'agriculture familiale dans les pays du Sud. Les pays en développement deviendraient la cible du commerce triangulaire et de carrousels organisés par les nouvelles puissances agricoles, à savoir le Brésil.

Il est apparu que les ministres du gouvernement fédéral n'étaient pas sur la même longueur d'ondes. Début octobre, Mme Laruelle a signé avec les ministres régionaux, MM. Leterme et Lutgen, un mémorandum demandant à la Commission de rester dans le cadre de la réforme de 2003. La ministre a indiqué au Parlement que l'ensemble du gouvernement soutenait cette position mais, quelques jours plus tard, M. De Gucht affirmait qu'il n'était pas lié par le mémorandum parce que le dossier n'avait jamais été soumis au Comité de concertation. Lors d'une rencontre avec le directeur de l'OMC, M. Lamy, il a même indiqué qu'il pouvait s'accommoder de la réduction des droits d'importation pour autant que les pays en développement ouvrent davantage leurs marchés aux marchandises et aux services. Lors de la récente réforme de la politique sucrière aussi, M. De Gucht ne se réjouissait manifestement pas de l'accord obtenu par Mme Laruelle.

M. De Decker n'a pas pu me fournir une réponse satisfaisante la semaine dernière.

En ce qui concerne l'agriculture, il a brièvement rappelé la proposition de la Commission, mais est resté très vague à propos de la position du gouvernement belge à ce sujet. J'aimerais dès lors connaître le point de vue du premier ministre.

Avec quel mandat M. De Gucht se rend-il à Hong Kong? Quelle est la position du gouvernement sur ces différents points?

eerste minister, dat ik graag van u had vernomen wat uw standpunt is. Met welk mandaat gaat minister De Gucht - ik hoorde juist dat hij vandaag vertrekt - naar Hongkong? Wat is op de verschillende punten het concrete standpunt dat de Belgische regering inneemt? Ik had dat graag van u vernomen.

De **voorzitter**: Als de premier duidelijkheid kan scheppen op het Vlaamse beleidsniveau, dan twijfelt er natuurlijk niemand aan dat hij dat ook zal kunnen in dit dossier.

01.02 Nathalie Muylle (CD&V): Dat verhoogt alleen de verwachtingen.

De **voorzitter**: Ik geef eerst het woord aan mevrouw Verhaert, voor vijf minuten volgens het Reglement, over hetzelfde onderwerp.

01.03 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik ben toch wel heel blij dat we nu in de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen dit kleine debat alsnog kunnen voeren. Mijn fractie was daar vragende partij voor. Ik heb de vragen van vandaag eigenlijk grotendeels al eens gesteld in de plenaire vergadering van vorige week. Ik waardeer ook de inspanning van minister De Decker om toen het wellicht kort dag was, nog een aantal antwoorden te komen geven. De antwoorden waren echter niet van aard om alle vragen op te helderen. Ik ben dus zo vrij ze bij deze opnieuw te stellen.

Mijn vragen gaan vooral over de dienstverlening en het akkoord dat er is rond TRIPS. Mijn fractie is bijzonder bekommerd om het waarschijnlijk falen van de WTO-top in Hongkong. Wat zie je dan vaak, als een conferentie dreigt te falen? Dan schuift men gauw een paar symbooldossiers naar voren waarin men toch wat vooruitgang kan boeken. Een van die dossiers die vorige week al naar voren werden geschoven is het dossier rond TRIPS.

Waar gaat het om? Het gaat om de mogelijkheid die men aan ontwikkelingslanden geeft om door middel van dwanglicenties toch generische geneesmiddelen te kunnen ontwikkelen zodat ook de armste landen eenvoudiger een meer betaalbare toegang krijgen tot vaak levensreddende of levensverlengende geneesmiddelen zoals bijvoorbeeld HIV-aidsremmers. Er was echter een probleem want de allerarmste ontwikkelingslanden hadden zelf niet de capaciteit om die generische middelen te ontwikkelen. Daar moest dus nog een andere regeling voor getroffen worden. Men moest nog een derde land aanzoeken dat dan middels die dwanglicenties toch zou kunnen instaan voor de productie van die generische geneesmiddelen voor de allerarmsten.

Daar was een voorlopig akkoord rond in 2003, ongetwijfeld vol goede bedoelingen maar wel met wat mankementen. Het is een zeer zware procedure en het gevolg is dat die allerarmste landen daar toch geen gebruik van maken. Bovendien zijn de andere landen, de landen die zouden gaan produceren - ik denk bijvoorbeeld aan India -, veel minder geneigd om in die procedure te stappen omdat het schaalvoordeel verdwijnt. Men moet die procedure voor elk geneesmiddel en voor elk land opnieuw doorlopen. Het was dus ongetwijfeld goed bedoeld maar er waren heel wat mankementen in de uitwerking.

Heel wat Afrikaanse landen waren dus ook vragende partij om die

01.03 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Étant donné que les réponses fournies par M. De Decker lors de la séance plénière de la semaine dernière n'ont pas apporté tous les éclaircissements voulus, je reviens à mes questions relatives au service et à l'accord relatif aux TRIPS.

Étant donné que le sommet de l'OMC à Hong Kong débouchera peut-être sur un échec, plusieurs dossiers symboliques comme les TRIPS, dans lesquels des progrès peuvent être enregistrés, sont mis en avant. Les TRIPS permettent aux pays en voie de développement de fabriquer des médicaments génériques sur la base de licences obligatoires; des médicaments aptes à sauver ou à prolonger des vies seraient ainsi également accessibles aux pays les plus pauvres, à un prix plus abordable. Le problème était que les pays en voie de développement les plus pauvres n'avaient pas même la capacité de développer ces remèdes génériques. L'accord provisoire de 2003 à ce sujet était louable mais sa mise en œuvre a échoué entre autres à cause de la lourdeur de la procédure.

De nombreux pays africains et le milieu des ONG étaient demandeurs d'un réexamen et d'une évaluation de la procédure. Une évaluation aurait été effectivement une bonne chose mais, la semaine passée, l'OMC a

procedure eerst te herbekijken en te evalueren en met hen ook heel de NGO-wereld. Het zou een goede zaak zijn geweest als wij dat eerst hadden geëvalueerd, herbekeken en bijgestuurd vooraleer het te bestendigen. Vorige week verstuurde de WTO echter alvast een persmededeling om te zeggen dat die voorlopige regeling van 2003 alvast beklonken was.

Daarover gaat mijn eerste vraag. Gezien de moeilijkheden die gepaard gaan met die regeling, die nu gebetonneerd lijkt, is de vraag of België nog bereid is om daaraan iets te veranderen. Gaan wij daaraan op een of andere manier trekken? Gaan wij proberen om dat toch nog bij te sturen? Zo ja, is er in een werkwijze voorzien?

Het tweede deel van mijn vraag gaat over GATS, over de liberalisering van de dienstensector. Mijn contacten zeggen dat er nu vooral gewerkt wordt rond het rondkrijgen van de interne, nationale regelgeving, de disciplines, de regelgeving die men nodig heeft voor men dienstensectoren gaat liberaliseren.

Dat is toch wel zeer belangrijk. Het laat zich aanzien dat wij daarover in de toekomst heel veel discussies gaan hebben. Het gaat immers over normen die men moet hanteren. Die normen mogen op geen enkele manier beschouwd worden als handelsverstoring.

Als ik de teksten goed heb gelezen, dan staat die nationale, die interne regelgeving in de tekst die nu ter tafel ligt in Hongkong. Pascal Lamy verwijst er ook naar in een speech die gisteren op het internet gepubliceerd werd. Als ik het goed begrijp, dan is dat een bindende zaak. Het is dan niet zo dat lidstaten kunnen kiezen of er vrij in zijn wanneer ze daarmee gaan beginnen, maar is het wel degelijk zaak dat men daaraan nu begint en dat men daarvan heel snel werk maakt om de liberalisering in de dienstensector verder rond te krijgen.

Welke stappen zullen er in België worden gezet om die binnenlandse regelgeving inzake GATS te bepalen? Welke sectoren zullen daardoor precies aangesproken worden?

déjà diffusé un communiqué de presse disant en substance que le règlement provisoire de 2003 était conclu.

La Belgique tentera-t-elle malgré tout de rectifier le tir? Quelle méthode emploiera-t-elle pour y parvenir?

S'agissant du GATS, de la libéralisation du secteur des services, il semble qu'on planche principalement sur la réglementation interne, nationale qu'il est indispensable d'élaborer avant de libéraliser le secteur des services. Ce débat est fondamental car il porte sur les normes qui nous serviront d'étalon et qui ne pourront en aucun cas être considérées comme des éléments perturbateurs du marché. La réglementation interne est inscrite dans les textes qui sont sur la table des négociateurs à Hong Kong et M. Lamy y a d'ailleurs fait référence dans un de ses discours. Il s'agirait d'un dossier crucial par les engagements qu'il impliquerait et que les États membres devraient se dépêcher de finaliser avant de pouvoir poursuivre la libéralisation du secteur des services.

Quelles démarches la Belgique entreprendra-t-elle pour définir la réglementation intérieure relative au GATS? Quels sont les secteurs concernés?

01.04 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik heb een tekst bezorgd. Dat is een beslissing die de Ministerraad vrijdag heeft genomen met betrekking tot de onderhandelingspositie van België in de WTO. Het lijkt mij het belangrijkste dat dit document van drie pagina's, waarin in zeven punten onze onderhandelingspositie wordt gedetailleerd, wordt uitgedeeld. Misschien kan ik echter ondertussen reeds wat commentaar geven daarbij. Alle specifieke punten die in de interpellaties zijn aangeraakt zitten natuurlijk vervat in dit document.

Mevrouw Muylle, ik wil op vier punten van u ingaan. Daarna zal ik het hebben over de twee vragen die specifiek gesteld werden.

Ten eerste, het is zo dat op 18 oktober in de Raad Algemene Zaken alle lidstaten hun vertrouwen hebben bevestigd in de Commissie. In die Raad Algemene Zaken zijn ook de krijtlijnen van het

01.04 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Vendredi, le Conseil des ministres a pris une décision concernant la position belge dans les négociations au sein de l'OMC. Je ferai parvenir ce document à la commission. Notre position y est détaillée en sept points. Tous les éléments spécifiques évoqués dans les interpellations y sont inclus.

Au Conseil Affaires générales du 18 octobre, tous les États membres ont affirmé leur confiance dans la Commission et

onderhandelingsmandaat nogmaals bevestigd en herhaald. In essentie komt het erop neer dat het onderhandelingsmandaat van de Commissie natuurlijk begrensd wordt door de landbouwhervorming die in 2003 binnen de Europese Unie is goedgekeurd.

Ten tweede, wat betreft de aard van het voorstel dat de Commissie neerlegt. Het is en blijft een voorwaardelijk voorstel, wat wil zeggen dat het afhankelijk blijft van de vooruitgang die gemaakt wordt op een heleboel andere onderhandelingsdomeinen. U weet dat het voorstel neerkomt op een gemiddelde tariefverlaging tussen 36% en 46%, afhankelijk van de berekeningsmethode. Het blijft echter een voorwaardelijk voorstel dat geconditioneerd wordt door vooruitgang op andere domeinen, zowel op het vlak van de landbouw als op het vlak van de non agricultural market access, als ook nog op het vlak van de diensten.

Ten derde is er het feit dat dit voorstel er nu is. U legt onmiddellijk het verband met voedselveiligheidselementen, maar voor mij doen lagere prijzen absoluut niets af aan voedselveiligheidselementen, wat de prijs ook moge zijn. Uw voorwaarden, condities en eisen op het vlak van voedselveiligheid kunnen gerust dezelfde zijn. Uiteraard bepaalt dit mee voor een stuk de prijs. Het doet echter niets af aan lagere prijzen, noch aan de noodzaak en de wil van de regering om haar beleid inzake voedselveiligheid voort te zetten, dat inderdaad sinds de oprichting van het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid in België, in een nieuwe fase is gekomen. Het heeft trouwens ook model gestaan voor een aantal initiatieven die op Europees vlak werden genomen. Daarbij krijgen we nu zelfs twee agentschappen, een voor het koude, in het noorden en een voor het warme, in het zuiden, in Parma.

Ten vierde is het ook zo dat we de commissie steunen om de conferentie van Hongkong aan te wenden als middel om een ontwikkelingspakket rond te krijgen. De voornaamste onderdelen daarvan kent u ongetwijfeld: duty- and quotafree access voor de minst ontwikkelde landen tot de markten van de ontwikkelde landen, inclusief de VS en Japan. Voorts is er nog een aid for trade-pakket, net als een special and differential treatment voor de minst ontwikkelde landen. Er is ook een pakket aan maatregelen om problemen aan te pakken die voortvloeien uit de uitholling van preferenties. Straks kom ik nog terug op oplossingen voor het TRIPS-probleem en voor de gezondheidszorg en ik zal onmiddellijk dieper ingaan op die twee specifieke vragen.

Qua katoen wordt een einde gesteld aan de exportsubsidies vanuit de VS; die een plaag zijn voor een aantal Afrikaanse katoenplanters in een pak landen op het Afrikaanse continent. Het gaat niet over een of twee landen, maar over een hele regio waar men zich van een inkomen gebroodroofd ziet. De samenstelling van het pakket inzake exportsubsidies bewijst dat we het over alle exportsubsidies hebben en niet degene die alleen Europa aanbelangen, maar ook andere landen zoals de VS. Katoen is daar een goed voorbeeld van.

Dat is ook noodzakelijk. Immers, als er van alle elementen die nu met onze landbouwpolitiek in Europa en Amerika te maken hebben, een element is dat we dringend moeten uitschakelen, dan zijn dat de exportsubsidies. Exportsubsidies zijn immers dodelijke elementen voor de plaatselijke economie.

entériné les idées-forces du mandat pour les négociations. Ce mandat sera évidemment limité par la réforme agricole qui a été adoptée en 2003 au sein de l'Union européenne.

La proposition soumise par la Commission demeure une proposition conditionnelle, qui dépend des avancées réalisées dans d'autres domaines de négociation. Elle équivaut à une réduction moyenne des tarifs de 36 à 46% selon la méthode de calcul. La réduction des prix ne change rien à la sécurité alimentaire. Avec l'AFSCA, la Belgique s'est retrouvée dans une nouvelle phase. Le gouvernement souhaite poursuivre cette politique, qui a d'ailleurs servi de modèle à une série d'initiatives européennes.

Nous soutenons la Commission afin qu'elle mette les négociations de Hong Kong à profit pour finaliser un programme d'aide au développement. Il s'agit en l'espèce du libre accès des pays moins avancés à nos marchés ainsi qu'à ceux des États-Unis et du Japon. Il sera mis fin aux subventions américaines à l'exportation de coton, qui constituent un fléau pour les planteurs africains de coton. La teneur du programme relatif aux subventions à l'exportation montre qu'il porte sur l'ensemble des subventions à l'exportation et non uniquement sur celles qui concernent l'Europe.

S'il y a un élément de la politique agricole que nous devons supprimer, c'est bien celui des subsides à l'exportation. Ces derniers sont en effet particulièrement néfastes pour l'économie locale, surtout en Afrique. Au lieu de pouvoir être proposés au même prix ou à un prix légèrement plus élevé, les produits locaux sont irrémédiablement écartés du marché par des produits

Ik weet wel dat er veel te vertellen valt over exportsubsidies en andere praktijken van andere landen, zoals Brazilië. Ik heb het echter over de invloed van exportsubsidies op de lokale economie in Centraal-Afrika of in Afrika in het algemeen. Daar zijn exportsubsidies dodelijk. Zij ruïneren de plaatselijke economie. In plaats van tegen dezelfde prijs of een lichtjes hogere prijs lokale productie te ontwikkelen en mogelijk te maken, worden alle lokale producties immers uit de markt geprijsd door uit de Verenigde Staten en Europa komende producties, die kunstmatig tegen een lagere prijs op de lokale markten worden gebracht.

Ik heb het dan nog niet over het gebrek aan ontwikkeling of exportmogelijkheden voor de lokale producties naar onze consumentenmarkten.

Ik ga ermee akkoord dat het een globale strijd moet zijn. Daarom geef ik u ook het voorbeeld dat in het ontwikkelingspakket dat de Commissie in Hongkong voorlegt, ook katoen – het meest typische voorbeeld met heel vergaande gevolgen – is opgenomen.

Samenvattend en in antwoord op de interpellatie van mevrouw Muylle zou ik het volgende zeggen. Ik zal niet het volledige standpunt van de regering voorlezen. Ik veronderstel dat u het ondertussen hebt gekregen. Het werd immers uitgedeeld. Er zijn vier insteken: respect voor het mandaat; het onderlijnen van het voorwaardelijk karakter van het EU-voorstel, omdat het ook afhankelijk is van een doorbraak op andere terreinen; de lage prijzen, die niet strijdig hoeven te zijn met de voortzetting van ons beleid inzake voedselveiligheid; ten vierde, de bespreking van de ministeriële in Hongkong, die voor ons ook een middel zijn om met de hele Europese Commissie een ontwikkelingspakket te ontwikkelen, waar onder meer een consequente houding inzake exportsubsidies naar alle landen toe deel van uitmaakt.

Mijnheer de voorzitter, het zijn enkele beschouwingen die ik bijkomend wou geven als insteek op de interpellatie van mevrouw Muylle, naast uiteraard de tekst zelf van het standpunt dat de regering vrijdag jongstleden heeft ingenomen.

Er waren twee vragen, de ene over de dwanglicenties en een tweede – quid – over de diensten en de eigen regelgeving.

Collega's, wat betreft de dwanglicenties, weet u dat er op 30 augustus 2003 een akkoord is tot stand gekomen in de WTO over de uitbreiding van het gebruik van deze licenties. De uitbreiding moet het arme landen die met ernstige problemen kampen inzake volksgezondheid en bovendien geen eigen, farmaceutische productiecapaciteit hebben, mogelijk maken om de levensnoodzakelijke geneesmiddelen in te voeren die door een ander land worden geproduceerd op basis van zo een dwanglicentie.

U weet ook dat onlangs, op 6 december 2005, een akkoord werd bereikt dat dicht bij het Europese voorstel aanleunt.

Het akkoord bepaalt dat er onderhandeld moet worden met de patenthouder vooraleer een dwanglicentie wordt afgeleverd. Er zijn hierop belangrijke uitzonderingen, onder meer indien het gaat om

lourdement subsidiés et donc beaucoup moins chers provenant des États-Unis ou de l'UE. De plus, les possibilités d'exportation de ces produits locaux africains vers nos marchés de grande consommation sont quasiment nulles.

En ce qui concerne les négociations de Hong Kong, la position du gouvernement s'articule autour de quatre axes : respecter le mandat, souligner le caractère conditionnel de la proposition de l'UE vu qu'elle dépend d'une avancée sur d'autres terrains, veiller à des prix bas et mettre en place un train de mesures au niveau de l'UE, parmi lesquelles une attitude cohérente en matière de subsides à l'exportation.

Un accord est intervenu le 30 août 2003 dans le cadre de l'OMC concernant l'élargissement du recours aux licences obligatoires. Il faut permettre aux pays pauvres qui sont confrontés à de sérieux problèmes de santé publique et ne disposent pas d'une industrie pharmaceutique propre d'importer des médicaments produits ailleurs sur la base d'une licence obligatoire. Un accord définitif très proche de la position européenne a été conclu en la matière le 6 décembre 2005.

Cet accord dispose qu'il faut d'abord négocier avec le titulaire du brevet avant de délivrer une licence obligatoire. Il est toutefois permis de déroger à cette règle dans plusieurs cas spécifiques. La Belgique interprète d'ailleurs déjà plus largement cet accord. Ainsi, nous n'utilisons pas de liste limitative de maladies qui entrent en ligne de compte pour l'octroi d'une licence obligatoire pour les titulaires de brevet belges.

En ce qui concerne le GATS, il faudra d'abord conclure un accord. Celui-ci devra ensuite être transposé en droit communautaire

nationaal vastgestelde hoogdringendheid in het land in kwestie of als een ernstige bedreiging van de volksgezondheid dreigt. In die gevallen kan worden afgeweken van het vooraf onderhandeld akkoord met de patenthouder.

U weet dat we de Europese Commissie steeds hebben gesteund om dit akkoord rond te krijgen. Voor onszelf – iets wat altijd mogelijk is – hanteren we een bredere en lossere interpretatie ten opzichte van de ontwikkelingslanden dan de interpretatie die bereikt is in het akkoord van 6 december 2005. We hebben onder meer beslist geen beperkende lijst met ziekten op te stellen die in aanmerking komt voor een dwanglicentie voor onze eigen patenthouders in België. Dit biedt de mogelijkheid om een ruimer systeem toe te passen dan in het akkoord van 6 december 2005 is overeengekomen.

Ik kom tot uw tweede vraag inzake de diensten, de GATS. Er moet eerst een akkoord zijn daarover. Daarna zal de Europese Commissie een voorstel van vertaling van het akkoord naar binnenlandse regelgeving uitwerken. Ik vermoed dat dit zal gebeuren via richtlijnen. Indien een GATS-akkoord tot stand komt zal de Europese Commissie dit akkoord via richtlijnen vertalen opdat de lidstaten ze kunnen omzetten in binnenlandse wetgeving. Ik ga de procedure niet omkeren. Wat is de procedure? Eerst is er het internationaal akkoord, daarna een vertaling ervan in communautair recht via aanbevelingen of richtlijnen – ik vermoed dit laatste, beschikkingen zullen het niet zijn omdat deze te gedetailleerd zijn – en dan volgt ten slotte de lijdensweg van de omzetting van de richtlijn in binnenlands recht met een datum tegen dewelke de omzetting rond moet zijn. Ik ben van plan die weg te volgen. Kortom, eerst een akkoord, daarna aanbevelingen of richtlijnen, omzetting van aanbevelingen en richtlijnen in interne wetgeving zodra een akkoord is bereikt.

01.05 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik zal kort zijn en geen motie van aanbeveling indienen omdat dit vorige week in de plenaire vergadering is gebeurd. Ik zou vandaag alleen maar kunnen herhalen wat ik toen heb gezegd. Deze week zullen we trouwens stemmen over deze motie.

Op een punt wens ik terug te komen, mijnheer de eerste minister, in casu de non-trade concerns. Ik volg uw redenering over goedkoop en duurder voedsel niet helemaal.

Ik zal proberen het uit te leggen aan de hand van een voorbeeld.

Op het vlak van rundvlees werden in Europa inzake voedselveiligheid, kwaliteit en dierenwelzijn enorme inspanningen geleverd, Europa is voor 80% zelfvoorzienend, wat betekent dat we 20% moeten invoeren. De Europese productiekosten liggen vandaag op 7 euro per kilogram, terwijl Brazilië eigen productiekosten heeft van 3,3 euro. Brazilië heeft een importtarief, wat betekent dat er per kilo dat zij in Europa wil binnenbrengen, 3,4 euro bijkomt. Vandaag kan Brazilië rundvlees op de Europese markt brengen aan 6,4 euro per kilo. Dat vlees is op het vlak van arbeidsvoorwaarden, dierenwelzijn, veiligheid en kwaliteit veel minder goed dan het onze.

Het nieuwe voorstel dat de Europese Commissie vandaag ter tafel legt, stelt een halvering voor, wat betekent dat de importtarieven voor Brazilië zullen dalen tot 1,7 euro en dat Brazilië rundvlees zal

européen par le biais d'une directive qui devra enfin être transposée dans la réglementation nationale. C'est la procédure qui sera suivie.

01.05 Nathalie Muylle (CD&V): En ce qui concerne les *non-trade concerns*, je ne partage pas entièrement le raisonnement du premier ministre à propos des aliments bon marché ou chers.

Je voudrais prendre l'exemple de la viande bovine. La qualité, la sécurité alimentaire et le bien-être animal font l'objet d'un suivi très sévère en Europe. Les coûts de production européens atteignent 7 euros par kilo. Ceux du Brésil sont seulement de 3,3 euros par kilo; ce pays doit s'acquitter de droits d'importation à hauteur de 3,4 euros par kilo. La Commission européenne veut à présent réduire ces droits de moitié. Nous allons donc être inondés de viande bovine brésilienne bon marché, un produit qui doit cependant satisfaire à des règles moins strictes en matière de sécurité, de bien-être animal et de conditions

binnenbrengen in Europa voor 4,7 euro tegenover Europese productiekosten van 7 euro per kilogram.

Mijnheer de eerste minister, het gaat niet om de slager op de hoek of om de consument. Ik kom uit de distributiesector en ik weet heel goed wat de grootdistributie zal beslissen. Als men kan kiezen om rundvlees aan te kopen aan 7 euro per kilogram of aan 4,7 euro vanuit Brazilië, zal er massaal worden gekozen voor Braziliaans rundvlees. Op het vlak van voedselveiligheid en kwaliteit zal men niet zoveel bemerkingen maken, maar de winst zal enorm groot zijn.

Er werden door onze land- en tuinbouwers heel wat inspanningen gedaan. Ik denk dat wij daarvan allemaal voorstander zijn en dat moet zo blijven. Die non trade concerns zijn er precies gekomen om ervoor te zorgen dat men de Europese markt op bepaalde gebieden kan afschermen. Het gevaar van het nieuwe voorstel dat vandaag ter tafel ligt, is dat, wanneer de daling van de importtarieven zo sterk zal zijn dat Europa zal worden overspoeld, onze eigen producten, waarvoor we zo hard hebben gestreden, uit de Europese markt zullen worden geduwd. Ik geef het voorbeeld van rundvlees, maar er zijn er nog zoveel andere.

Ik heb schrik van de concurrentie met die nieuwe landbouwmachten. Ik heb het dan vooral over Brazilië, maar ook over de Verenigde Staten wat rundvlees betreft. Ik ben daar bang van.

Ik hoor dat niet uit uw antwoord. Ik denk dat er een enorm grote bezorgdheid is. Dat is toch nog een opmerking op het vlak van de non-trade concerns en de inspanningen die hier vandaag zijn gebeurd. Het is de enige manier voor de familiale land- en tuinbouw in Europa om zich te differentiëren van de rest. Het zou erg zijn als wij die bescherming gaan opgeven en overspoeld worden door het Zuiden; door de derdewereldlanden. Dan zal het niet meer over familiale landbouw gaan, maar over grote agro-industrie uit Brazilië die ons van de markt zal duwen. Tot zover mijn laatste opmerking.

01.06 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, over de dwanglicenties ben ik blij te horen dat wij er een lossere interpretatie op na houden. Ik denk dat dat goed is. Wij hebben terzake immers een goede reputatie te verdedigen. Het feit dat wij er geen beperkende lijst met ziekten op nahouden in België is een goede zaak. Alleen verandert dat niets aan de procedure die de armste ontwikkelingslanden moeten doorlopen om een dwanglicentie te kunnen verkrijgen. Ik zou dan ook willen vragen dat dit dossier met een bijzondere aandacht wordt gevolgd.

Ik heb een donkerblauw vermoeden dat de voorliggende procedure voor geen meter gaat werken. Als wij dat merken, zouden wij toch nog moeten proberen bijsturen, als het kan binnen Europa en als dat niet kan alleen in België. Het zou natuurlijk beter zijn als dat op Europees vlak zou kunnen gebeuren. Wij moeten dit in elk geval goed in de gaten houden.

Wat u zegt over GATS en de nationale regelgeving lijkt mij logisch. Zo lees ik het echter niet in de papieren die nu op tafel liggen in Hongkong. Als Europa eerst met een richtlijn komt, denk ik dat wij ook daar heel nauw moeten toekijken op wat die regelgeving precies gaat behelzen. Als het alleen gaat om de zaken transparant te maken en

de travail.

Grâce aux *non-trade concerns*, le marché européen pourra être protégé mais en raison de la baisse des droits à l'importation, nos propres produits, pour lesquels les agriculteurs se sont si durement battus, seront évincés du marché. L'agro-industrie au Brésil – et aux Etats-Unis – marquera la fin de notre agriculture familiale.

La réponse du premier ministre est loin d'être rassurante.

01.06 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Je me réjouis de ce que nous disposons d'une interprétation plus souple pour les licences obligatoires et que nous ne retenions pas de liste limitative de maladies. Je demande toutefois que la procédure à appliquer par les pays pauvres pour obtenir une licence obligatoire soit bien suivie et adaptée si nécessaire. Ce suivi doit être assuré à l'échelle européenne mais aussi uniquement en Belgique si nécessaire.

Si l'Europe présente d'abord une directive au GATS, nous devons l'examiner attentivement. Cette directive aura probablement une portée plus large que la transparence et la détermination

een redelijke termijn af te spreken – dat is ook wat altijd naar voren komt, ook in de speech van de heer Lamy gisteren – dan is er geen vuiltje aan de lucht.

d'un délai raisonnable. Nous devons être associés à l'adaptation de cette réglementation.

Maar ook dan zal er vlug een heel pak andere regelingen mee gemoeid zijn. Op Europees niveau, meen ik, is dat prima, maar wij moeten wel weten waarover het gaat en mee sturen.

De **voorzitter**: Er is geen motie ingediend, en dus ook geen eenvoudige motie. Ik meen dat wij dit debat kunnen sluiten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.04 uur.

La réunion publique de commission est levée à 16.04 heures.